



# Mesto Pezinok

## Všeobecne záväzné nariadenie č. X/2020 o ochrane, tvorbe a údržbe zelene na území mesta Pezinok

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku  
na základe ustanovenia § 6 ods. 1 v spojení s § 4 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zmien a doplnkov a ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a § 45, 47 a 48 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, sa dňa **10.12.2020** uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení (ďalej len „VZN“)

### § 1

#### Úvodné ustanovenia

- (1) Účelom tohto VZN je chrániť a zveľaďovať životné prostredie na území mesta Pezinok, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je zeleň ako jeden zo základných mestotvorných prvkov tvoriaci kostru ekologickej stability mesta prepojenú s okolitou krajinou, plniaci zdravotnú, ekologickú, estetickú, bioklimatickú, stabilizačnú, ochrannú funkciu a ďalšie dôležité funkcie v životnom prostredí mesta.
- (2) Toto VZN sa vzťahuje na všetky kategórie verejnej a vyhradenej zelene a jej súčasti v zastavanom území mesta Pezinok, ktoré je tvorené katastrálnymi územiami Pezinok a Grinava podľa evidencie plôch verejnej a vyhradenej zelene podľa § 12 tohto VZN.
- (3) Na účely tohto VZN sa rozumie:
  - a) **Zeleňou** - všetky vývinové štádiá drevín vrátane ich nadzemných a podzemných častí a všetky vývinové štádiá súvislých bylinných porastov, nezávisle od toho ako vznikli a kde sa nachádzajú a kto je ich vlastník, správca alebo užívateľ, plochy zelene a prvky zelene.
  - b) **Plochy zelene** - súvislé plochy pokryté rastlinným porastom, najmä parky, zeleň sídlisk, sprievodná zeleň miestnych komunikácií a vodných tokov a pod. na pozemkoch evidovaných v Katastri nehnuteľností.
  - c) **Prvky zelene** – napr. strom, ker, kvetina, zeleň v nádobách, zeleň na konštrukcii a pod.
  - d) **Verejnou zeleňou** – verejne a bez časového obmedzenia prístupné, neoplotené plochy zelene.
  - e) **Vyhradenou zeleňou** – oplotené plochy zelene prístupné len určitej skupine obyvateľstva alebo prístupné len za určitých podmienok (zeleň v areáloch škôl, zeleň cintorínov, Zámocký park a pod.).
  - f) **Zastavané územie mesta** - územie určené územným plánom mesta na zastavanie.

### § 2

#### Ochrana zelene, ochrana a údržba drevín

- (1) Ochrana zelene je komplexná činnosť zameraná na tvorbu zelene, udržanie a zlepšovanie jej stavu v urbanizovanom prostredí v zmysle trvalo udržateľného rozvoja.
- (2) Ochrana zelene sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do zelene vrátane ochrany rastových procesov, podporou a spoluprácou s vlastníkmi, správcami a užívateľmi zelene.
- (3) Ochranou sa rozumie tiež dodržiavanie všeobecne platných právnych predpisov.
- (4) Každý je podľa svojich možností povinný chrániť zeleň.
- (5) Cieľom ochrany zelene je najmä:
  - a) predísť zásahom, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia zeleň a podmienky jej rastu,
  - b) zamedziť mechanickému, chemickému a inému poškodeniu zelene,
  - c) zamedziť zmenám životných podmienok zelene (štruktúry pôdy, vodného režimu, chemického zloženia pôdy a pod.),
  - d) zamedziť neuváženej likvidácii zelene,
  - e) zlepšiť stav zelene,
  - f) zamedziť výskyt a šírenie invázných druhov rastlín.
- (6) Ošetrovanie a odborný orez drevín rastúcich na pozemkoch verejnej a vyhradenej zelene je poverený subjekt povinný vykonávať odborne, v súlade s príslušnou Slovenskou technickou normou<sup>1</sup> (ďalej len „STN“), arboristickými štandardmi<sup>2,3,4,5</sup>, metodickými pokynmi<sup>9</sup> a osobitnými právnymi predpismi<sup>6</sup>.
- (7) V rámci zabezpečenia ochrany drevín rastúcich na pozemkoch verejnej a vyhradenej zelene každý subjekt, ktorý realizuje zásahy (hĺbenie výkopov, orezy a pod.) do verejnej a vyhradenej zelene na základe osobitných povolení, je povinný vykonávať ich v súlade s príslušnou STN<sup>1</sup>, arboristickými štandardmi<sup>2,3,4,5</sup>, metodickými pokynmi<sup>9</sup> a osobitnými právnymi predpismi<sup>6</sup>.

### § 3

#### Správa a užívanie verejnej zelene a vyhradenej zelene

- (1) Správu verejnej a vyhradenej zelene vykonáva jej vlastník, prípadne ním poverený správca.
- (2) Správcom verejnej a vyhradenej zelene, ktorá je vo vlastníctve alebo správe mesta Pezinok (ďalej len „Mesto“), môže byť právny subjekt poverený Mestom na správu týchto plôch.
- (3) Správa verejnej a vyhradenej zelene zahŕňa:
  - a) evidovanie, vyhodnocovanie a aktualizovanie údajov o stave zelene,
  - b) zadávanie a kontrolu výkonu prác na zeleni, jej tvorbe a údržbe,
  - c) povoľovanie zásahov na zeleni,
  - d) spravovanie finančných prostriedkov určených na tvorbu a údržbu zelene,
  - e) vypracovávanie podkladov pre rozpočet mesta,
  - f) účasť na územných a stavebných konaniach, vydávanie stanovísk k územnoplánovacej, stavebnej alebo inej činnosti a ku kolaudácii stavieb dotýkajúcich sa zelene,
  - g) spoluprácu s orgánmi ochrany prírody a krajiny, štátnej správy, samosprávy, neziskovými organizáciami, inými vlastníkmi plôch verejnej zelene a obyvateľmi mesta,
  - h) evidovanie náhradnej výsadby a pozemkov pre náhradné výsadby drevín,
  - i) preberanie plôch verejnej zelene do vlastníctva alebo správy Mesta,
  - j) vyradovanie plôch verejnej zelene z vlastníctva a správy Mesta.
- (4) Na verejnej a vyhradenej zeleni je zakázané:

- a) trhať kvety a rastliny zo záhonov, lámať a neodborne orezávať stromy, kry a ich vetvy, inak poškodzovať zeleň vrátane pôdneho krytu a koreňového systému drevín; za poškodzovanie stromov sa považuje aj neodborný a neoprávnený zásah spojený s tvarovaním koruny, výkop vedený v koreňovom priestore drevín v rozpore s príslušnou STN<sup>1</sup> a Arboristickým štandardom<sup>2,3</sup> zhutňovanie pôdneho krytu, umiestňovanie materiálu z výkopov a stavebného materiálu v koreňovom priestore drevín;
  - b) vysádzať a presádzať stromy a kry bez súhlasu Mesta alebo správcu,
  - c) vysádzať, pestovať alebo tolerovať invázne druhy rastlín, alebo umožňovať ich šírenie;
  - d) umiestňovať reklamné stavby;
  - e) umiestňovať stánky, zariadenia zábavného priemyslu, dočasné sedenie, reklamné a prezentačné zariadenia bez súhlasu Mesta. Tieto je možné so súhlasom Mesta umiestňovať iba krátkodobo po dobu max. 10 dní;
  - f) umiestňovať letné terasy bez súhlasu Mesta. Letné terasy je možné so súhlasom Mesta umiestňovať v zeleni výhradne v prípadoch, ak sa v okolí plánovaného miesta osadenia terasy nenachádza spevnená plocha, na ktorú by bolo možné terasu osadiť. Terasy je potrebné osadzovať prioritne na spevnené plochy;
  - g) vykonávať stavebné, výkopové práce a umiestňovať dočasné zariadenia alebo materiál na plochách verejnej a vyhradenej zelene bez súhlasu Mesta;
  - h) vyhrňovať posypový materiál z cestných komunikácií a chodníkov na zeleň,
  - i) umiestňovať chemické látky a manipulovať s nimi, okrem látok určených na ošetrovanie zelene,
  - j) ukladať inžinierske siete do zelene v prípadoch, ak je ich uloženie možné realizovať v spevnených plochách chodníkov a ciest,
  - k) zakladať oheň alebo umiestňovať iné zdroje tepla bez súhlasu Mesta,
  - l) vchádzať, prechádzať, zastavovať alebo stáť vozidlom na zeleni mimo vozidiel sadovníckej údržby v nevyhnutnom rozsahu a vozidiel zvláštneho určenia (sanitka, hasiči, polícia, ...).
- (5) Vykonávanie činností uvedených v odseku 4 sa považuje za porušenie tohto VZN.

#### § 4

#### Tvorba a údržba verejnej a vyhradenej zelene

- (1) Verejná a vyhradená zeleň musí byť tvorená, udržiavaná a zveľaďovaná podľa ekologických, urbanistických, estetických, biotechnických a bezpečnostných zásad. Údržba zelene musí vytvárať vhodné podmienky pre jej optimálny vývoj a pre rozvoj biodiverzity.
- (2) Tvorbu a údržbu zelene je potrebné realizovať v súlade s jej prioritnou funkciou zmierňovania dopadov zmeny klímy na životné prostredie v súlade s najnovšími poznatkami tak, aby boli zabezpečené vodozádržné funkcie zelene, zmierňovanie teplotných výkyvov a podpora biodiverzity.
- (3) Vlastník alebo správca verejnej a vyhradenej zelene zabezpečuje jej pravidelnú celoročnú údržbu.
- (4) Údržbou verejnej a vyhradenej zelene sa rozumie najmä:
  - a) udržiavanie čistoty,
  - b) kosenie trávnikov a lúk vo vhodnom režime, ich vyhrabávanie, prevzdušňovanie, hnojenie, polievanie, odstraňovanie invázných rastlín prednostne termicky, teplom,
  - c) vyhrabávanie, odburiňovanie, prevzdušňovanie, hnojenie a polievanie kvetinovej výsadby,

- d) v opodstatnených prípadoch orezávanie drevín výchovnými, udržiavacími, stabilizačnými a tvarovacími rezmi a následné odstránenie drevnej hmoty, polievanie drevín,
- e) výrub a výsadba drevín a odstránenie drevnej hmoty,
- f) údržba veľkosti a tvaru zelene tak, aby nepoškodzovala súkromný majetok a nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky,
- g) ochrana zelene proti škodcom, parazitom a chorobám prednostne ekologickými prostriedkami, podporou biodiverzity a pod.

## **§ 5**

### **Postup pri projektovej a stavebnej činnosti na verejnej a vyhradenej zelene**

- (1) Projektanti, obstarávatelia, stavebníci a ostatné fyzické alebo právnické osoby, vykonávajúce akúkoľvek činnosť, ktorou sa mení spôsob využitia plôch zelene, sa riadia podľa ustanovení tohto VZN, Územného plánu mesta Pezinok a ostatných právnych predpisov vo veci ochrany prírody a krajiny a stavebného zákona.
- (2) Každá projektová dokumentácia stavieb a vegetačných úprav musí obsahovať inventarizáciu skutkového stavu zelene, drevín, návrh ochrany jestvujúcich drevín pri stavebnej činnosti a projekt sadovníckych úprav (s náhradnou výsadbou drevín a stanovením spoločenskej hodnoty drevín určených na výrub, ak dochádza k výrubom drevín) v zmysle arboristických štandardov<sup>2,3,4,5</sup> ako podklady pre rozhodovaciu činnosť vo veci ochrany drevín a ochrany životného prostredia a vo veci rozhodovania pre potreby vydania územného a stavebného povolenia.
- (3) Projektová dokumentácia sadovníckych úprav musí pri návrhu a realizácii zelene rešpektovať ochranné pásma existujúcich rozvodov inžinierskych sietí, komunikácií a dráh, požiadavky urbanistické, architektonické, životného prostredia, hygienické, požiarnej bezpečnosti, požiadavky na denné osvetlenie a preslnenie a na zachovanie pohody bývania.
- (4) Projektová dokumentácia sadovníckych úprav musí zohľadňovať princípy sadovníckej tvorby a biologické parametre a nároky rastlinného materiálu.
- (5) Pri vykonávaní stavebných činností na plochách zelene a tiež na plochách majúcich spoločnú hranicu s plochami zelene alebo na plochách inak dotknutých týmito činnosťami sú fyzické alebo právnické osoby vykonávajúce tieto činnosti povinní postupovať podľa § 8.
- (6) Chodníky a spevnené plochy spádovať pri projektovej činnosti a realizácii stavby do zelene, aby bolo zabezpečené vsakovanie zrážkových vôd do pôdy.

## **§ 6**

### **Preberanie verejnej zelene do vlastníctva alebo správy Mesta**

- (1) Mesto môže verejnú zeleň nadobudnúť do svojho vlastníctva alebo dostať do správy, a to na základe osobitnej zmluvy.
- (2) Verejná zeleň podľa odseku 1 musí spĺňať podmienky podľa tohto VZN, najmä § 5.
- (3) Podmienky zmluvy podľa odseku 1 si zmluvné strany dohodnú individuálne. Základné náležitosti zmluvy budú nasledovné:
  - a) Označenie zmluvnej strany, ktorá je preukázateľne vlastníkom verejnej zelene, prípadne budúcej verejnej zelene,
  - b) v zmluve, ktorej predmetom bude nadobudnutie vlastníctva verejnej zelene musí byť aj presný predmet, rozsah verejnej zelene, vzťah k pozemkom pod verejnou zeleňou, finančné vzťahy, stav verejnej zelene

- c) v zmluve, ktorej predmetom bude užívanie verejnej zelene musí byť aj doba, na ktorú sa zmluva uzatvára, rozsah povinností, podmienky úhrady nákladov za starostlivosť

## § 7

### Vyrad'ovanie verejnej zelene zo správy Mesta

- (1) Verejnú zeleň môže Mesto v odôvodnených prípadoch vyradiť zo svojej správy.

## § 8

### Postup pri osobitnom užívaní zelene

- (1) Osobitným užívaním plôch zelene sa rozumejú stavebné, výkopové a iné práce nesúvisiace s údržbou zelene.
- (2) Pri vykonávaní stavebných, výkopových prác a pri umiestňovaní dočasných zariadení na plochách zelene a tiež na plochách majúcej spoločnú hranicu s plochami zelene alebo na plochách inak dotknutých týmito činnosťami, stavebníci a fyzické alebo právnické osoby vykonávajúce tieto činnosti budú predchádzať poškodeniu a ničeniu drevín, rastlín a príslušenstva na plochách zelene v zmysle príslušnej STN<sup>1</sup>.
- (3) Hĺbenie výkopov sa nesmie vykonávať v koreňovom priestore stromov. Ak to vo výnimočných prípadoch nie je možné zabezpečiť, výkop sa musí vykonávať ručne a nesmie sa viesť bližšie ako 2,5 m od päty kmeňa. Pri hĺbení výkopov sa nesmú prerušiť korene hrubšie ako 3 cm. Korene sa môžu prerušiť jedine rezom, pričom sa rezné miesta zahľadia a ošetrí stromovým balzomom a koreňovým stimulátorom.
- (4) Po odkrytí koreňovej sústavy drevín sú osoby, ktoré koreňovú sústavu odkryli, povinné vykonať opatrenia zamedzujúce vysychaniu koreňov (zakrytie, zaliatie, koreňová clona, odborné ošetrovanie koreňov v súlade s príslušnou STN<sup>1</sup> a arboristickým štandardom<sup>2,3</sup>).
- (5) Pri výkopových a stavebných prácach a ostatných činnostiach nie je dovolené v koreňovej zóne naväzať zeminu, stavebný odpad alebo materiál, ani zvyšovať nepriepustnosť pôdy jej zhutňovaním. V koreňovom priestore drevín nie je možné skladovať chemické a iné látky, ktoré by mohli spôsobiť poškodenie dreviny, ani manipulovať s takými látkami.
- (6) Ak napriek zabezpečenej ochrane drevín sa pri stavebných úpravách alebo pri výkopových prácach poškodí strom alebo jeho korene, je vykonávateľ stavebných alebo výkopových prác povinný zabezpečiť okamžité odborné ošetrovanie poškodených stromov a ich koreňov.
- (7) Po ukončení prác a zásype terénu je potrebné prvky a plochy zelene obnoviť, odstrániť kamene, stavebnú suť a iný odpad, na plochu zelene naviezť minimálne 5 - 10 cm biologicky aktívnej zeminy a plochu zatrávniť. Zatrávnenie sa nevykonáva v čase od 15. novembra do 15. februára. Za kvalitu úpravy zelene ručí investor po dobu 36 mesiacov odo dňa odovzdania príslušnému vlastníkovi, resp. správcovi zelene.
- (8) Po ukončení činností sú právnické a fyzické osoby povinné obnoviť a odborne ošetriť poškodené alebo zničené plochy zelene a prvky zelene, odovzdať ich mestu Pezinok ako orgánu, ktorý povoľuje osobitné užívanie verejných priestranstiev a orgánu štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií za prítomnosti správcu zelene, o čom bude vyhotovený písomný záznam potvrdený správcom zelene.

## § 9

### Zodpovednosť za porušenia vo veci ochrany zelene

- (1) Spôsobenú škodu na zeleni je povinný vlastníkovi zelene nahradiť každý, kto škodu spôsobil.

- (2) Do doby vydania opatrení orgánom štátnej správy po zistenom poškodení zelene je ten, kto poškodenie spôsobil a/alebo komu bolo vydané povolenie na zvláštne užívanie zelene povinný urobiť opatrenia podľa platnej STN<sup>1</sup> a arboristických štandardov<sup>2,3,4,5</sup> zabráňujúce ďalším škodám.

## **§ 10 Kontrolná činnosť**

- (1) Kontrolnú činnosť nad dodržiavaním tohto VZN sú oprávnení vykonávať:
- a) zamestnanci mesta Pezinok poverení touto činnosťou,
  - b) zamestnanci mesta Pezinok vykonávajúci prenesený výkon štátnej správy a vykonávajúci štátny dozor v rozsahu stanovenom osobitnými právnymi predpismi<sup>6</sup>,
  - c) Mestská polícia v Pezinku.
- (2) Na kontrolu a zodpovednosť za porušenie ustanovení tohto VZN sa vzťahujú osobitné právne predpisy<sup>8</sup>.

## **§ 11 Priestupky a sankcie**

- (1) Porušenie tohto VZN fyzickou osobou je priestupkom, za ktorý je možné uložiť pokutu.
- (2) Porušenie tohto VZN právnickou osobou alebo fyzickou osobou - podnikateľom je správnym deliktom, za ktorý je možno uložiť pokutu.
- (3) Kontrolu dodržiavania tohto VZN vrátane uloženia pokút vykonáva Mesto prostredníctvom Mestskej polície mesta Pezinok, primátora a poverených zamestnancov Mestského úradu v Pezinku.

## **§ 12 Evidencia plôch verejnej a vyhradenej zelene**

- (1) Mesto vedie evidenciu plôch verejnej a vyhradenej zelene. Grafický výstup je zverejnený na stránke Mesta.
- (2) Mesto vedie evidenciu drevín na plochách verejnej a vyhradenej zelene. Do grafického výstupu je možné nahliadnuť na príslušnom oddelení Mestského úradu Pezinok.

## **§ 13 Záverečné ustanovenia**

- (1) Návrh tohto VZN bol zverejnený na úradnej tabuli a na webovom sídle Mesta [www.pezinok.sk](http://www.pezinok.sk) v lehote uvedenej v § 6 ods. 3 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- (2) Návrh tohto VZN bol vyvesený na verejné pripomienkovanie dňa ..... a zvesený dňa .....
- (3) Na tomto VZN sa uznieslo a schválilo Mestské zastupiteľstvo v Pezinku dňa ---.---.--- uznesením č. ---/2020.
- (4) Toto VZN bolo vyvesené na úradnej tabuli mesta Pezinok dňa ---.---.2020 a zvesené dňa ---.---.2020.
- (5) Toto VZN nadobúda účinnosť pätnástym dňom od jeho vyvesenia, t.j. ---.---.2020.

Ing. arch. Igor Hianik  
primátor Mesta Pezinok

<sup>1</sup> STN 83 7010 Ochrana prírody, Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie.

<sup>2</sup> Arboristický štandard 1: Rez stromov, metodická príručka, ISBN: 978-80-552-1364-4, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, publikované online: 2015-09-21:  
<http://www.slpk.sk/eldo/2015/dl/9788055213644/9788055213644.pdf>

<sup>3</sup> Arboristický štandard 2: Ochrana drevín pri stavebnej činnosti, ISBN 978-80-552-1896-0, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, publikované online: 2018-10-15:  
<http://www.slpk.sk/eldo/2018/dl/9788055218960/9788055218960.pdf>

<sup>4</sup> Arboristický štandard 3: Hodnotenie stavu stromov, ISBN 978-80-552-2013-0 – on-line, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, publikované online: 2019-09-06:  
<http://www.slpk.sk/eldo/2019/dl/9788055220130/9788055220130.pdf>

<sup>5</sup> Arboristický štandard 4: Výsadba stromov a krov, ISBN 978-80-552-2107-6, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, publikované online: 2019-12-30:  
<http://www.slpk.sk/eldo/2019/dl/9788055221076/9788055221076.pdf>

V prípade vydania iného arboristického štandardu sa tento automaticky stáva pre účely tohto VZN záväzným.

<sup>6</sup> napr. zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, vyhláška č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

<sup>7</sup> napr. zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

<sup>8</sup> napr. zákon č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

<sup>9</sup> Metodické pokyny starostlivosti o stromy v meste Pezinok

[https://www.pezinok.sk/uploadfiles/File/zivotne\\_prostredie/metodicke\\_pokyny\\_starostlivosti\\_o\\_stromy.pdf](https://www.pezinok.sk/uploadfiles/File/zivotne_prostredie/metodicke_pokyny_starostlivosti_o_stromy.pdf)